

INKASSO

SNUBLETRÅDE NÅR GÆLD SKAL INDDRIVES

Reglerne for god advokatskik holder en advokat i stramme tøjler, når der skal inddrives gæld uden for retten.

Af Karsten N. Müller, advokat, Advokatfirmaet Müller advokatanpartsselskab
Formand for Danske INKASSOadvokater

I forbindelse med udenretlig inddrivelse af fordringer viser det sig ikke helt sjældent, at skyldneren bestrider kravet. I den situation opstår spørgsmålet, hvad inkassator kan, må og skal under den udenretlige inddrivelse.

Mine iagttagelser ved en undersøgelse af praksis viser, at inkassoadvokater og inkassobureauer på lige fod kan tage et omstridt krav til inkasso eller videreføre den udenretlige inddrivelse efter at være gjort bekendt med debtors indsigelser. Kravet til inkassator er, at debtors indsigelser realitetsbehandles, og at kreditors afvisning af indsigelserne begrundes - i relevant omfang suppleret med dokumentation.

Rigspolitiets kendte praksis er i overensstemmelse med Højesterets dom (UfR2004.99H) og sammenfaldende med Advokatnævnets praksis efter denne afgørelse. Der er ikke holdepunkter for at antage, at Rigspolitiets praksis overfor inkassobureauerne er strammere eller lempeligere end Advokatnævnets praksis overfor inkassoadvokaterne.

Inkassobureauernes vilkår afviger først og fremmest fra inkassoadvokaternes i spørgsmålet om sanktion. Den eneste hjemlede sanktion overfor inkassobureauerne er fratagelse af autorisationen jf. inkassolovens § 21. Sådan fratagelse forudsætter grov og gentagen tilsidesættelse af god inkassoskik.

GOD SKIK

God inkassoskik er fastsat i inkassolovens § 9. Der er tale om en retlig standard, hvis indhold ændres i takt med samfundsudviklingen, og som derfor ikke er et klart og endegyldigt defineret begreb.

Begrebet er beskrevet og søgt afgrænset blandt andet i en betænkning fra 1996 (nr. 1321) om inkassovirksomhed og af en række juridiske forfattere, men grænserne for god inkassoskik fastlægges endeligt af retspraksis.

Tilsvarende gælder for begrebet god advokatskik.

Grænserne for god inkassoskik og god advokatskik på inkassoområdet vil ofte være sammenfaldende, men dette er ikke en selvfølge. Vil det for eksempel være i strid med god inkassoskik, såfremt et inkassobureau kontakter debitor direkte, når denne er repræsenteret af advokat?

God inkassoskik regulerer alle inkassators adfærd – både inkassobureauer og advokater. God advokatskik regulerer derimod alene advokaters adfærd – herunder ved inkassovirksomhed. Det indebærer, at rammerne for god advokatskik kan være snævrere end rammerne for god inkassoskik, mens det modsatte ikke vil være muligt.

Man kan således ikke forestille sig, at det vil være i overensstemmelse med god advokatskik at træde udenfor rammerne af god inkassoskik, hvorimod det ikke vil være utænkeligt, at et inkassobureau kan agere udenfor rammerne for god advokatskik uden at optræde i strid med god inkassoskik.

Det følger af betænkningen om inkassovirksomhed, at det er i strid med god inkassoskik at tage en fordring til inkasso, såfremt der er berettiget tvivl om fordringens eksistens. Det er modsætningsvis ikke i strid med god inkassoskik at tage en fordring til inkasso eller at fortsætte inkassationen,

selvom fordringen bestrides af skyldneren, såfremt inkassator har forvisset sig om, at der ikke er rimelig tvivl om, at fordringen består.

Det er dog ikke tilstrækkeligt, at inkassator overbeviser sig selv om fordringens berettigelse. God inkassoskik stiller betydelige krav til inkassators formidling af denne overbevisning overfor debitor.

ADVOKATNÆVNETS PRAKSIS

I 2003 havde Højesteret anledning til at tage stilling til spørgsmålet om grænserne for god advokatskik i forhold til inddrivelse af en ejendomsmægleres krav om betaling i henhold til opsagt kommissionsaftale. Sælger bestred, at kommissionsaftalen var opsagt.

I påkravsskrivelsen tog advokaten kravet til inkasso og anførte om indsigelsen:

”Deres brev ... indeholder en ganske uhjemlet og ubestemt suspension af aftalen og er uforeneligt med denne. Det har derfor virkning som en opsigelse, hvad enten De kalder det en opsigelse eller ej.”

Højesteret fastslog (UfR 2004.99 H) en række centrale forhold, herunder:

- Det er ikke uberettiget, at en advokat på kreditors vegne tager en bestridt fordring til inkasso og overfor skyldneren redegør for, hvorfor indsigelserne ikke anerkendes og varsler retssag med en frist på ikke under 10 dage for betaling.
- Det var berettiget, at advokaten i den forbindelse uanset indsigelsen tog forbehold for (udenretlige) inkassoomkostninger, idet kreditor i almindelighed har krav på at få disse erstattet af debitor, såfremt en udenretlig løsning kan opnås.

I *Advokaten* 6/2004 tilkendegav Advokatnævnet, at nævnets praksis var ændret i lyset af Højesterets afgørelse fra 2003. Af nævnets redegørelse kan jeg sammenfatte følgende hovedpunkter:

- Det er centralt for nævnets vurdering af kravene til advokaters adfærd i inkassosager, at advokater efter forarbejderne til inkassolovens § 9 må være forpligtet til ”at vurdere kravets berettigelse”, og hvis der er gjort indsigelse mod fordringens eksistens eller opgørelse at undersøge, om indsigelserne er berettigede. En advokat må ikke medvirke til at inddrive fordringer, som ikke består, og advokaten skal påse, at fordringen og inddrivelsen heraf opfylder gældende lovgivning f.eks. med hensyn til renteberegning, rykkergebyrer og inkassogebyrer.
- Advokaten er forpligtet til som minimum at instruere kreditor om, at kreditor skal underrette advokaten om eventuelle henvendelser/indsigelser fra debitor vedrørende fordringen, således at disse indsigelser kan indgå i advokatens vurdering af kravet. Udstrækningen af advokatens pligt til derudover at undersøge kravet, herunder om kravet er bestridt, afhænger af advokatens kendskab til og erfaringer med klienten, inkassokravets karakter og beskaffenhed og evt. debiters forhold. Advokater må indrette deres arbejdsgange i inkassosager i lyset heraf.
- Ansvar og risikoen for uagtsomhed (”administrative fejl”, ”sagsbehandlerfejl”, ”fejltagelser”) lægges erfaringsmæssigt hos advokaten, der er den nærmeste til at drage omsorg for, at sådanne fejl ikke opstår. Det har erfaringsmæssigt ingen betydning for bedømmelsen af, om god advokatskik er tilsidesat, at advokaten henviser til sådanne ”undskyldende” forhold.

RIGSPOLITIETS PRAKSIS

Rigspolitiet oplyser, at praksis overfor inkassobureauerne også forud for den ovennævnte dom havde været i overensstemmelse med Højesterets opfattelse.

Jeg har haft lejlighed til at studere en række afgørelser fra Rigspolitiet, der omhandler emnet ”bestridte fordringer” og ”god inkassoskik”, jf. lov om inkassovirksomhed § 9.

I den forbindelse har jeg modtaget informationer om klager over inkassobureauer, der er afgjort af Rigspolitiet. Det modtagne materiale omfatter efter det oplyste de seneste tre års afgjorte klagesager

på området. Der er tale om 30 afgørelser, som er afsagt i perioden 15. marts 2005 til 12. februar 2008 og retter sig mod i alt 13 inkassobureauer.

På baggrund af det modtagne materiale og efter afklarende drøftelser med Rigspolitiet kan Rigspolitiets praksis i en række praktisk forekommende situationer beskrives således:

Debitor fremsætter indsigelser mod kravet. Inkassobureauet viderefører desuagtet den udenretlige inddrivelse ved at fremsende yderligere påkrav, varsler om besøg, retlig inddrivelse eller lignende uden at forholde sig til debitors indsigelse. Inkassobureauet anses at have tilsidesat god inkassoskik ved at indlede eller fortsætte den udenretlige inkassation i tilfælde, hvor debitors indsigelser ikke er åbenbart grundløse, og hvor inkassobureauet ikke til debitor har redegjort nærmere for, hvorfor indsigelsen, efter inkassators opfattelse, skulle være åbenbart grundløs.

Sagerne har visse fælles træk; Indsigelserne realitetsbehandles ikke. Indsigelserne anses (fejlagtigt) for at være åbenbart grundløse. Der fremskaffes et minimum af dokumentation, typisk posteringsoversigt, men ikke selve aftalen eller grundlaget for opgørelsen. Standardbreve og standardiserede sagsforløb anvendes også efter indsigelserne er blevet kendt.

Efter modtagelse af inkassopåkrav klager debitor til Rigspolitiet, idet kravets eksistens bestrides. Ikke godtgjort, at der var gjort indsigelse mod kravet, før dette blev overgivet til inkassobureauet. Inkassobureauet anses ikke at have tilsidesat god inkassoskik.

Debitor har fremsat indsigelser mod kravet og gentager disse indsigelser overfor inkassobureauet. Inkassobureauet opfordrer debitor til at fremlægge dokumentation for, at kravet ikke består. Da debitor ikke fremlægger sådan dokumentation, videreføres den udenretlige inddrivelse med varsel om indberetning til RKI, varsel om besøg og varsel om retlig inddrivelse. Inkassobureauet bliver i visse tilfælde direkte opfordret til at dokumentere kravet, hvilket inkassobureauet ikke er i stand til. Inkassobureauet anses at have tilsidesat god inkassoskik ved at videreføre inkassationen på trods af debitors gentagne indsigelser. Det fremgår direkte af betænkningen om inkassovirksomhed, at det er i strid med god inkassoskik, såfremt inkassator tilsidesætter de almindelige regler om bevisbyrde.

Fælles for sagerne er, at Rigspolitiet ikke fandt anledning til at anse debitorernes indsigelser for åbenbart grundløse, selvom inkassobureauet i en del sager tydeligvis selv havde den opfattelse. Ansvar og risikoen for uagtsomhed ("administrative fejl", "fejltagelser") lægges hos inkassobureauet, der er den nærmeste til at drage omsorg for, at sådanne fejl ikke opstår.

Det har ingen betydning for bedømmelsen af, om god inkassoskik er tilsidesat, at inkassobureauet henviser til sådanne "undskyldende" forhold.

DIALOG MED OMTANKE

Både inkassoadvokater og inkassobureauer kan indenfor visse rammer tage en bestridt fordring til inkasso. Afgørende er, at inkassator ikke har rimelig grund til at betvivle kravets berettigelse. Men det er ikke tilstrækkeligt, at inkassator forvisser sig selv om fordringens eksistens. Dette skal kommunikeres til debitor respektive debitors advokat på en måde, der kan anses for at være fyldestgørende.

Såfremt indsigelserne kendes ved inkassosagens indledning, er det afgørende, at inkassator i påkravet imødegår debitors indsigelser og redegør for, hvorfor debitors indsigelser anses for at være grundløse. Det kan være nødvendigt at fremlægge fyldestgørende dokumentation for kravet, såfremt sådan ikke er tilgået debitor forud for inkasso.

På samme måde kan inkassator videreføre den udenretlige inddrivelse efter at være gjort bekendt med debitors indsigelser, såfremt indsigelserne afvises, og der redegøres for, hvorfor debitors indsigelser anses for at være grundløse – evt. suppleret med dokumentation for kravet.

Når det er kendt, at debitor gør indsigelse mod et krav, bør inkassator derfor være meget tilbageholdende med at anvende standardbreve og standardiserede sagsforløb, der er indrettet på inkassosager uden indsigelser.

Det er ikke udelukket, at kravet om en begrundelse for afvisning af indsigelser kan opfyldes ved at henvise til kreditors tidligere begrundede afvisning af indsigelserne. Men inkassator vil bære

risikoen for, at kreditors egen afvisning kan anses at indeholde en behørig redegørelse for, hvorfor debtors indsigelser anses for grundløse.

Det kan ikke anses at være i strid med god inkassoskik at tage et bestridt krav til inkasso eller at videreføre den udenretlige inddrivelse uden nærmere begrundelse eller kommentarer, såfremt debtors indsigelser er åbenbart grundløse. Men inkassator bærer risikoen for, at vurderingen af indsigelsens karakter som åbenbart grundløs efterfølgende tiltrædes.

Inkassator gør derfor klogt i at gå i nærmere dialog med kreditor om kravets berettigelse og mulighederne for dokumentation, forinden inkassationen fortsættes. Inkassator bør ikke lade sig nøje med en posteringsoversigt eller fakturakopi, hvis indsigelsen drejer sig om, hvorvidt der overhovedet er indgået en aftale.

Afslutningsvis vil jeg tillade mig den betragtning, at det ville være ønskeligt, om Rigspolitiets afgørelser og Justitsministeriets eventuelle rekursafgørelser blev offentliggjort, således at branchens seriøse aktører kunne tage løbende inspiration deraf.

LÆS MERE

På skribentens hjemmeside www.mullaw.dk findes en udbygget version af denne artikel, herunder en opdateret oversigt over Advokatnævnets praksis og en nærmere beskrivelse af Rigspolitiets praksis med omtale af enkeltafgørelse af interesse.

REGLER FOR GOD SKIK

Grænserne for god advokatskik fastsættes af Advokatnævnets praksis. Nævnets afgørelser kan indbringes for domstolene. Nævnets afgørelser og betydende domstolsafgørelser offentliggøres.

Grænserne for god inkassoskik fastsættes i vidt omfang af Rigspolitiet, der i medfør af inkassolovens regler behandler klager over inkassobureauer. Rigspolitiets afgørelser kan indbringes for Justitsministeren. Kun afgørelser om tilbagekaldelse af autorisation er underlagt domstolsprøvelse. Hverken Rigspolitiets eller Justitsministerens afgørelser offentliggøres.

Advokaten 2/2009 p. 42 f.